

Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΓΩΤΙΕ λέγει κάπου ότι πρέπει να ταξιδεύωμεν εις τούς ψυχρούς τόπους τόν χειμῶνα καὶ εις τούς ζεστοὺς τὸ καλοκαίρι· εις τὴν

Ἰσπανίαν ὅταν τὴν καίῃ ὁ ἥλιος καὶ εις τὴν Ῥωσίαν ὅταν τὴν σκεπάζουσι τὰ χιόνια. Τοῦτο δὲν μάς φαίνεται πολὺ βέλαιον διὰ τὴν ὅλην Ῥωσίαν, ἢ ὅποια ἔχει τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὴν Μαύρην ἕως τὴν Ἀρκτικήν θάλασσαν τὴν αὐτὴν μονότονον ὄψιν λευκῆς ἐρήμου. Διὰ τὴν Πετρούπολιν ὅμως ἔχει μέγαν δίκαιον ὁ Γωτιέ. Καθὼς κύκλος λευκοῦ ἀργύρου αὐξάνει τὴν λάμψιν τῶν πολυτίμων πετραδίων, οὕτω καὶ τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ῥωσσίας

ὠραίζει ἡ στολὴ τοῦ χειμῶνος. Τοὺς θερινούς μῆνας φαίνεται ἔρημος καὶ νερκωμένη, ἕως ὅτου τὴν ζωογονήσῃ τὸ φύσημα τοῦ βορᾶ. Τὰ χιόνια στρώνουν ὁμαλὸν δρόμον εἰς τὰ ἔλληθρα καὶ τὸ κρῦον μεταβάλλει δι' ὀλόκληρον ἐξάμηνον εἰς στιλπνὸν πάγον τοῦ Νέβα τὰ θολὰ νερά. Εἰς τοὺς δρόμους, τὰς αἰθούσας, τὰ θέατρα, τὰ παζάρια καὶ τὰ ἐμπορικὰ βράζει ἡ ζωὴ, ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὥραν ὅπου νερκάνει τὴν φύσιν τὸ ψῦχος, καὶ ἡ ζωηρότης ὀλοὴν αὐξάνει, ὅσον τὸ θερμοῦμετρον καταβαίνει.

Ἀπὸ τὰ γερμανικὰ σύνορα ἕως εἰς τὴν Πετρούπολιν ἐκτείνονται γυμναὶ πεδιάδες, τὰς ὁποίας διακόπτουν χαμοβούνια, ἔλη, δάση ἐλάτων, καὶ πού καὶ πού σωρὸς ἐλλεινῶν καλυθίων, τὰ ὅποια ὁμοιάζουν μαύρα στίγματα εἰς τὴν ἄσπρην ἐκείνην μονοτονίαν. Ὁ ξένος νομίζει ὅτι διατρέχει χώραν τινὰ τῆς σελήνης, χωρὶς χρῶμα, χωρὶς σχῆμα, χωρὶς ζῶν, ὑπὸ θόλον χαμηλὸν καὶ καπνισμένον, ὁ ὁποῖος πλακώνει τὴν ψυχὴν του. Ἔως τὴν τελευταίαν ὥραν τίποτε δὲν τὸν εἰδοποιεῖ ὅτι πλησιάζει εἰς τὴν πρωτεύουσαν μεγάλου κράτους. Ἡ Παλμύρα τῆς Ἀρκτοῦ θαμβῶνει ἀπροσδόκητα τὴν ὄρασίν του μὲ τοὺς γαλανοχρῆστους θόλους τῶν ἐκκλησιῶν τῆς. Ἀπὸ τὸν σιδηρόδρομον πηδᾷ εἰς ἔλληθρον, τὸ ὅποιον τρέχει χωρὶς ν' ἀκούεται ἐπάνω εἰς τάπητα

Ἡ σημαία τῆς Αὐτοκρατορίας

Τὰ παρόχθια τοῦ Νέβα

λευκόν, ἀμυδρῶς φωτίζομενον ἀπὸ τὸν πλάγιον χειμερινόν ἥλιον ὁμοιάζοντα δίσκον ὀχροῦ χαλκοῦ. Τὰ βιομηχανικὰ προάστεια τῆς Πετρούπολεως μὲ τὰς ὑψηλὰς κατακλείστους οἰκοδομὰς τῶν δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ τοῦ Βερολίνου. Ἰδιάζουσιν φυσιογνωμίαν ἔχουν μόνοι οἱ ἐργάται, οἱ ὁποῖοι μεταβαίνουν εἰς τὰ ἐργοστάσια τυλιγμένοι εἰς δασυμάλλους προβείας. Τὸ ἔλκνηρον ὑπερβαίνει τὰς τρεῖς συγκεντρικὰς διώρυγας τοῦ Νέβα, τὰς ὁποίας ἔσκαψεν ὁ Μέγας Πέτρος. Οὗτος ἦτο θαυμαστῆς τῶν Ὀλλανδῶν καὶ ἠθέλησεν ὡς ἐκεῖνοι νὰ θεμελιώσῃ τὴν πρωτεύουσάν του ἐπάνω εἰς πασσάλους εἰς τὰ ἔλη τῆς Φινλανδίας. Ἄλλ' ἤδη εὐρισκόμεθα εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, τὴν θριαμβευτικὴν λεωφόρον τοῦ Νιούσκη, ἐπάνω μὲν τοῦ εἰς τὴν ἄκραν αὐτῆς πολυσεβάστου μοναστηρίου, ὅπου φυλάττονται τὰ λείψανα τοῦ ἐθνικοῦ ἥρωος Ἀγίου Ἀλεξάνδρου Νιούσκη καὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ θάπτωνται οἱ ἐπίσημοι νεκροί. Ἀπὸ τὴν Μονὴν ἡ λεωφόρος ἐκτείνεται εἰς μᾶκρος τριῶν ὄλων χιλιομέτρων ἕως εἰς τὰ κτίρια τοῦ Ναυαρχείου, τὰ ὁποῖα κρύπτουν τὴν θέαν τοῦ ποταμοῦ, καὶ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα δὲν παύει ὁ ξένος νὰ θαυμάζῃ τὴν κίνησιν καὶ τὴν ζωηρότητα τοῦ ῥωσικοῦ βίου.

Οἱ κατὰ μαυροὶ τριποδισταὶ (trotteurs) τρέχουν καὶ διασταυρώνονται ἀστραπηδόν, ὑψόνοντες σύννεφα κοπανισμένα χιόνος περὶ τοὺς ἐγῶιστάς, ὡς καλοῦνται τὰ πρὸς χοῆσιν τῶν μὴ ἐπιθυμούντων νὰ ἔχῃσιν σύντροφον στενὰ χωρὶς ὀπίσθιον στήριγμα ἔλκνηρα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιβαίνουν ἀξιωματικοί, καὶ κάποτε νεαραὶ κυραὶ, σκεπάζουσαι τὰ γόνατά των μὲ δέρμα ἄρκτου καὶ προσπαθοῦσαι νὰ διατηρήσωσι τὴν ἰσορροπίαν των. Ἄν δὲ τύχῃ νὰ στρωμωθῇ ἐκεῖ ἀνδρόγυνον, ὁ κύριος ἀγκαλιᾶζει μὲ πολλὴν χάριν τὴν μέσσην τῆς κυρίας. Τὸ κάθισμα τοῦ ἀμαξήλατου εἶναι μικρότατον, αὐτὸς δὲ γιγαν-

τιαῖος, μακρογένης, φέρων σκουφὸν ἀπὸ βελούδον κόκκινον ἢ γαλάζιον καὶ διοικῶν τὸν τριποδιστὴν τοῦ μὲ μεγαλοπρέπειαν ῥωμαίου ποντίφηκος. Αἱ λωρίδες τοῦ χαλινοῦ εἶναι ὡς νῆμα λεπταὶ καὶ ἡ ὄλη ἵπποσκευὴ σχεδὸν ἀόρατος, ὥστε ὁ ἵππος φαίνεται τρέχων γυμνὸς καὶ ἀχαλίνωτος ὑπὸ τὴν δούραν, ἥτοι τὸ κυρτούμενον ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του με-

Ἐλκνηρον λεγόμενον «Ἐγῶιστής»

γάλον ξύλινον τόξον. Ὁ τριποδιστὴς συζεύγεται ἐνίστε δι' ἄπλου ἱμάντος μὲ τρελλόν, μὲ δεύτερον δηλ. ἵππον, ὁ ὁποῖος πηδᾷ καὶ χορεύει παρ' αὐτὸν κατὰ τρόπον δικαιολογούντα τὸ ὄνομά του. Ἡ δὲ

προσθήκη καὶ τρίτου ἀπαρτίζει τὴν *τρούικαν* ἢ τριάδα, εἰς τὴν ὁποῖαν μόνος ὁ μεσαῖος ἵππος τριποδίζει, οἱ δὲ παράπλευροι καλπάζουν. Πλὴν τῶν τοιούτων *ἐγῶιστων* ὑπάρχουν πρὸς χρῆσιν τῶν μικρανθρώπων ἄλλα οἰκονομικώτερα ὄχηματα, διοικούμενα ὑπὸ χωρικῶν, οἱ ὅποιοι μεταβάλλονται τὸν χειμῶνα εἰς ἡνιόχους, ζεύγοντες εἰς παλαιὸν ἔκκληθρον ἵππᾶριον τοῦ ἀρότρου.

Εἰς τὰ πεζοδρόμια τὸ πολὺ πλῆθος διευθύνεται εἰς τὸ *Γοστίνι Δρόμ*, ὡς λέγεται τὸ ἀνατολικὸν ὑπόστεγον παζάρι, ὅπου εὐρίσκονται τὰ ἐργαστήρια τῶν χρυσοχῶν καὶ τῶν πωλητῶν ἁγίων εἰκόνων. Ὁμιλος *μουζίκων* (χωρικῶν) σταθεμεῖ ἐμπρὸς εἰς μικρὸν ἐκκλησίδιον, τοῦ ὁποῖου θαμβόουν τὴν ὄρασιν τὰ πολλὰ φῶτα. Ὅλοι σταυροκοποῦνται, γονατίζουν καὶ προσκυνοῦν ἐδαφιαίως πρὶν ἀνάψουν τὸ μικρὸν των κηρίον ὑπὸ τὴν καταστράπτουσαν χρυσάρυτρον Παναγίαν.

Διατρέχοντες τὴν λεωφόρον ἀπὸ τὴν Λαύραν τοῦ Ἁγ. Νιούσκη μέχρι τοῦ Νέβα βλέπομεν πρὸς ἀριστερὰν τὸ μικρὸν παλάτιον Ἀνιτζῶφ, τὸ κτισθὲν διὰ τὸν διάδοχον καὶ κατοικοῦμενον σήμερον ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, ὅσῳκις αἱ αὐλικαὶ τελεταὶ δὲν τὸν προσκαλοῦν εἰς τὸ χειμερινὸν ἀνάκτορον. Παρέκει διακρίνομεν τὴν ἀνεγερθεῖσαν ὑπὸ τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης μεγαλοπρεπῆ βιβλιοθήκην, ὅπου δύναται ὁ γάλλος ἐπισκέπτης νὰ θαυμάσῃ τὰ χειρόγραφα τοῦ Διδερῶ, τὰ κατὰστιχα τῆς Βαστίλλης, τὴν ἰδιαίτην βιβλιοθήκην τοῦ Βολταίρου καὶ τὸν περίφημον αὐτοῦ ἀνδριάντα ὑπὸ τοῦ Οὐδῶν, τοῦ ὁποῖου δεῦτερον ἀντίτυπον στολιζει τὸ ἐντευκτήριον τῆς *Γαλλικῆς Κωμωδίας*. Ὀλίγον ἔπειτα θαυμάζομεν τὴν κατὰ μίμησιν τοῦ Ἁγ. Πέτρου τῆς Ῥώμης κιονοστοιχίαν τῆς Παναγίας τοῦ Καζάν. Αὕτη εἶναι ἡ μεγαλειτέρα μετὰ τὴν Μητρόπολιν ἐκκλησία τῆς Πετροπόλεως. Εἰς τοὺς τοίχους τῆς, τοὺς σκεπασμένους μὲ πολύτιμα μάρμαρα ἐκρεμάσθησαν αἱ γαλλικαὶ σημαῖαι τῆς *Μεγάλης Στρατίας*, ἡ δὲ στραταρχικὴ ῥάβδος τοῦ Δαβὸς ἐσφραγίσθη εἰς τὴν ἀντικρὺ τοῦ θυσιαστηρίου στήλην.

Ἐξακολουθοῦντες τὸν δρόμον μας μέχρι τοῦ ναυαργείου καὶ στρεφόμενοι κατ' εὐθείαν γωνίαν πρὸς δεξιὰν φθάνομεν εἰς τὴν *Μεγάλην Μορσκάγαν*, ὅπου συνέρχεται ὁ καλὸς κόσμος. Αὕτη ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν παρισινήν ὁδὸν τῆς *Εἰρήνης*, μὲ τὰ πολυτελῆ ἐμπορικά της, τὰ μεγαλοπρεπῆ μέγαρα καὶ τὰ ἀριστοκρατικὰ ξενοδοχεῖα. Μετ' ὀλίγον δὲ διακρίνομεν τὴν μητρόπολιν τοῦ Ἁγ. Ἰσαάκ. Ὁ γιγάντειος οὗτος κύβος γρανίτου ἤρχισε νὰ καταβυθίζεται ἀνεπαίσθητως εἰς τὴν γῆν. Ὅπως πολλὰ ἄλλα θαύματα τῆς Πετροπόλεως, οὕτω κατωρθώθη νὰ στηριχθῇ καὶ τὸ βαρύτερον τοῦτο κτίριον ἐπὶ πασσάλων. Ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ναοῦ ἐπικρατεῖ αἰώνιον σκότος, κἄπως μετριάζομενον ἀπὸ τὰς ἑκατοντάδας κηρίων τὰς ὁποίας ἀνάπτουν οἱ πιστοὶ πρὸ τῶν εἰκόνων. Αἱ μικραὶ φλόγες των ἀντανακλῶνται εἰς τὰ χρυσώματα τῶν μωσαϊκῶν καὶ τῶν ἁγίων τοῦ εἰκονοστασίου· τὸ δὲ ἡλιακὸν φῶς εἰσέρπει διὰ μόνων τῶν χρωματιστῶν ὑαλίων τοῦ πρὸς βορρᾶν παραθύρου, ὡς πένθιμος ἀκτὴς ἐκ-

πορευομένη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ζωγραφημένου σλαβικοῦ Χριστοῦ. Ὅπως τῆς Παναγίας τοῦ Καζάν, οὕτω ἐκπλήττει τὸν ξένον καὶ τοῦ Ἁγ. Ἰσαάκ τὸ μέγεθος, ὁ πλοῦτος τοῦ ὑλικοῦ καὶ ἡ ἀφθονία τοῦ χρυσοῦ. Οἱ μεγαλοπρεπεῖς ὁμῶς ναοὶ τῆς Πετροπόλεως στεροῦνται τοῦ θεληγῆτροῦ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον μεταδίδει εἰς τὰ ἐκκλησίδια τοῦ Κρεμλίνου ἢ ἀρχαιότης καὶ ἡ ἐπὶ ὅλους αἰῶνας προσκύνησις ἀλλεπαλλήλων γενεῶν.

Παρακάμπτοντες τὴν Μητρόπολιν φθάνομεν εἰς τὸν Νέβαν, ἀφοῦ θαυμάσωμεν τὸ ὠραῖον ἄγαλμα τοῦ Μεγάλου Πέτρου, τὸ ὁποῖον ἔστησεν ὁ γλύπτης Φαλκονέ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. Ὁ ὄρειχάλκινος Ἰζάρος παριστάνεται ἐριππος, ὑπὸ περιβολῆν Ῥωμαίου αὐτοκράτορος, προστάζων δι' ἡγεμονικοῦ νεύματος τῆς χειρὸς ν' ἀναδύσῃ ἡ πόλις τῶν ὀνείρων του ἐκ τῶν τελευμάτων, ὅπου ἐπλανῶντο πρὶν ἀδέσποτοι ἔλαφοι καὶ ἄλλα. Ἀλλὰ τὸ ἀληθές θαῦμα τῆς Πετροπόλεως εἶναι τὸ ἐκ ῥοδοχρόου γρανίτου πρόχωμα, τὸ περιορίζον κατὰ μῆκος τριῶν ὁλῶν μιλίων τὸν Νέβαν, ἔχοντα ἐκεῖ πλάτος θαλασσοῦ πορθμοῦ. Ὁ ποταμὸς ἀκίνητος ὑπὸ παχὺ στρώμα πάγου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου πλῆθος πεζῶν καὶ ὄχουμένων μεταβαίνει ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην. Εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ὄμιλος φιλιππων (sportsmen) παρατηρεῖ τὴν γραμμὴν, τὴν χαραχθεῖσαν διὰ τὸν προσεχῆ ἀγῶνα τῶν τριποδιστῶν, καὶ ὀλίγον μακρύτερα στρατοπεδεύει ἀποικία Λαπῶνων ὑπὸ σκηνῆς δερματίας, περὶ τὰς ὁποίας παίζουν τὰ παιδία μὲ ταρανδούς.

Εἰς τὴν ἀντικρὺ βορείαν ὄχθην ἐπιστέφει τὰς ἐπάλξεις τοῦ φρουρίου ἢ ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Πέτρου καὶ Παύλου. Ὁ ἐπίχρυσος ὀβελὸς τοῦ κωδωνοστασίου λάμπει εἰς τὴν ὀμίχλην ὡς πυρίνη γραμμὴ, ἀντανακλῶν ὑπεράνω τῶν συννέφων πλαγίαν τινὰ ἀκτῖνα τοῦ ἀοράτου ἡλίου. Τὸ φωτεινὸν ἐκεῖνο σημεῖον δεικνύει ἀκριβῶς τὸν τόπον ὅπου κοιμῶνται τὸν αἰώνιον ὕπνον περὶ τὸν ἰδρυτὴν τῆς δυναστείας των οἱ Ῥωμανόφ. [Ἐπεταί συνέχεια] VOÛE

ΤΑΞΕΙΔΙ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟ!

Ἡ κ. Χαϊδεμένου, συνείθιζε νὰ στολιζῆ μὲ ἀποσιωπητικὰ πάντοτε τὰς ἰδικὰς της πράξεις καὶ μὲ θαυμαστικὰ τὰς πράξεις τῶν πλησίον ἢ μακρὰν, γνωστῶν ἢ ἀγνωστῶν ὑποκειμένων.

Εἶνε χήρα, ἀκόμη εὐμορρη καὶ πράττουσα πᾶν τὸ ἀνθρώπινον, διὰ νὰ διατηρηθῇ τοιαύτη καὶ ἔχει περιουσίαν, ὅπως λέγουν οἱ εἰδικῶς εἰς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ ἄλλου καταγινόμενοι.

Ἐνδύεται κομψότατα καὶ ὀμιλεῖ ὀλίγα Γαλλικὰ καὶ παίζει ὀλίγο πιάνο, πράγματα ἀπολύτως ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀπαιτητικὴν κοινωνίαν τοῦ Πέρα. Χορεύει χαριέστατα «σὺν πεταλούδα» ὅπως λέγουν οἱ εὐτυχήσαντες νὰ χορεύσουν μαζὺ της.

Τὰ μαλλιά της εἶνε καστανά, ἀλλὰ τῇ βοηθεῖα βαφῆς, τὴν ὁποῖαν ἡ ἰδία μὲ καλλιτεχνικὴν δεξιότητα μεταχειρίζεται, ἔχουν τὸ ὠραιότερον ξανθὸν χρῶμα, ποῦ ὁ Παραλλῶς ὠνειροπόλησε.